

Verzekeringen

Handleiding en checklist

Samen aan het werk gaan betekent ook samen risico's nemen; of het nu gaat om een organisatie met personeel in dienst, of een groep zelfstandige kunstwerkers die samen een project op poten zetten. We praten graag over hoe het ideale verloop van een samenwerking er uit ziet, maar het is eveneens belangrijk om naar enkele risico's te kijken en op welke manier je je hierop kan voorbereiden. Met deze checklist bekijken we de mogelijke verzekeringen en wie waarvoor verantwoordelijk kan zijn: een werkgever, een werknemer of een zelfstandige.

Sommige verzekeringen zijn verplicht, anderen zijn aan te raden of eerder bijkomend in bijzondere gevallen. Wanneer het aankomt op verzekeren zijn er 3 grote kapstokken waaraan je alles kan ophangen: personen, gebouwen of materiaal en voertuigen. De meeste polissen zullen verschillen van verzekeraar tot verzekeraar. Het is dus zeker aangeraden je polis goed na te lezen en je met vragen tot je verzekeringskantoor te wenden.

1 Personen

1.1 Arbeidsongevallenverzekering

Werknemers / werkgevers

Wie personeel inschrijft, is **wettelijk verplicht** om deze mensen te verzekeren gedurende de periode dat ze aan het werk zijn in een polis "arbeidsongevallen". Deze polis is door de wetgever voorgeschreven en is bijgevolg bij alle verzekeraars hetzelfde.

De **definitie** van een ongeval is "een plotse en onverwachte gebeurtenis met een uitwendige oorzaak". Door deze definitie vallen veel (maar ook niet alle) rug- en spierproblemen buiten de arbeidsongevallenverzekering. Als het ongeval niet beschouwd wordt als een arbeidsongeval dan valt de werknemer terug op de ziekteverzekering.

Wat wordt vergoed?

- ✓ Het traject van en naar het werk, volgens de rechte en veilige weg;
- ✓ De periode daar tussenin dat je aan het werken bent.

Een polis arbeidsongevallen vergoedt:

- ✓ alle medische kosten volgens de Riziv-barema's;
- ✓ tijdelijke arbeidsongeschiktheid aan 90% van het loon (rekening houdend met het loonplafond);
- ✓ een eventuele blijvende arbeidsongeschiktheid;
- ✓ vergoedingen voor de wettelijke erfgenamen bij een overlijden.

Voor **freelancers** is de vraag onder welk statuut de freelancer werkt. Als je werkt via een **SBK** dan val je onder de arbeidsongevallenverzekering van dat uitzendkantor. Werk je als **zelfstandige**, dan kan je zelf een verzekering nemen voor lichamelijke ongevallen of een gewaarborgd inkomen (tegen ziekte en ongevallen).

Doe je een opdracht via een **AKV (amateurkunstenvergoeding)** of **zet je je in als vrijwilliger**, dan kan de opdrachtgever of organisatie een verzekering lichamelijke ongevallen afsluiten. Maar dat is niet wettelijk verplicht (zie 1.2).

1.2 Lichamelijke ongevallenverzekering

Veel vzw's en verenigingen werken met **vrijwilligers of kunstenaars via de AKV**. Deze vallen buiten de arbeidsongevallenverzekering maar kunnen apart opgenomen worden in een "ongevallenverzekering" als de vzw of vereniging ervoor kiest om een vergoeding te voorzien wanneer deze vrijwilligers of kunstenaars een ongeval hebben.

1.3 Burgerlijke aansprakelijkheid en rechtsbijstand

Wie een **fout** maakt en daardoor schade aan **derden** veroorzaakt, moet die schade betalen. Dat is het principe van aansprakelijkheid. Er moet sprake zijn van een fout. De **bewijslast** hiervoor ligt bij degene die schade lijdt.

Een polis burgerlijke aansprakelijkheid (BA) verzekert de volgende personen:

- ✓ het ingeschreven personeel;
- ✓ de vrijwilligers (wettelijk verplicht sinds 2007);
- ✓ de stagiairs (verplicht te verzekeren door de stageplaats);
- ✓ de artiesten die vergoed worden volgens een AKV;
- ✓ de mensen die via een SBK of uitzendkantor werken;
- ✓ eventueel een zelfstandige waarmee op regelmatige basis mee samengewerkt wordt en enkel voor de activiteiten in opdracht van de vzw of vereniging;
- ✓ de organisatie of de rechtspersoon zelf.

Een polis **rechtsbijstand** is er om je belangen te behartigen wanneer een gebeurtenis aanleiding heeft gegeven tot een situatie waardoor je schade hebt geleden of schade hebt veroorzaakt.

1.4 Bestuurdersaansprakelijkheid

Bestuurders in rechte (statuten) en bestuurders in feite (die het dagelijks beheer doen) zijn verantwoordelijk voor het goed besturen van een onderneming of vereniging. Bestuurders zijn hoofdelijk aansprakelijk. Dat wil zeggen dat elke bestuurder kan aangesproken worden voor eventuele tekortkomingen, ook al is die door een andere bestuurder begaan. Indien "derden" door een fout van de bestuurders schade hebben dan kunnen zij die bestuurders daarvoor aansprakelijk stellen. Ook hier ligt de bewijslast weer bij de schadelijders.

De organisatie verzekert haar bestuurders voor die bestuursfouten. Een bestuurder kan dit niet individueel doen.

2 Gebouwen of materiaal

2.1 Objectieve verzekering tegen brand en ontploffingen

Publiek toegankelijke gelegenheden, zoals theaterhuizen en cultuurcentra, moeten een objectieve verzekering tegen brand en ontploffingen afsluiten. Deze verzekering dekt de aansprakelijkheid van de uitbater, zelfs al maakt die geen enkele fout.

2.2 Brandverzekering

Een brandverzekering verzekert het **gebouw** (eigenaar of huurder, het kan hier gaan om kantoren, maar ook opslagplaatsen) en de eigen **inhoud**. Deze verzekering dekt doorgaans brand en aanverwante gevaren (ook bijvoorbeeld inwerking van elektriciteitsschade door een blikseminslag), stormschade, waterschade, glasbreuk, aardbeving en overstroming. De brandverzekering kan aangevuld worden met **diefstal** van de inhoud.

Huur je een locatie, vraag dan na of er in de polis van de eigenaar een clausule "**afstand van verhaal**" ten opzichte van de huurder staat. In dat geval moet de huurder het gebouw niet verzekeren. Dat moet ook zo in het huurcontract staan. In dat geval heb je de mogelijkheid enkel de eigen inhoud te verzekeren. Als je zelf **verbeteringswerken** (bijvoorbeeld gyprowanden, tussenwanden, ...) aan het gebouw aanbrengt dan moeten die ook mee in de eigen brandverzekering opgenomen worden. Bij schade moet dit stukje "gebouw" immers aan de huurder uitbetaald worden.

2.3 Alle risico's

Sommige materialen hebben een andere waarborg nodig, bijvoorbeeld elektronische apparatuur, een decor op tournee, ... Dat materiaal kan door een polis "alle risico's" verzekerd worden. Het kan hier gaan om eigen materiaal, maar ook gehuurd materiaal. Dit soort polis verzekert alle schade ontstaan door een externe oorzaak. Diefstal (met of zonder inbraakspoor of geweldpleging), vandalisme en onhandigheid zijn de belangrijkste. Die twee laatste kan je niet in een brandpolis verzekeren.

Voor **muziekinstrumenten** kan je gespecialiseerde verzekeringen 'alle risico's' afsluiten.

2.4 Wie verzekert wat?

- ✓ Bij **werkgevers/werknemers** is de werkgever verantwoordelijk voor het gebruikte materiaal dat van de werkgever is. Een werknemer is niet verantwoordelijk voor schade aan of diefstal van eigendommen van een werkgever. Een werkgever kan eigen of gehuurde materialen verzekeren.
- ✓ **Als zelfstandige** sta je zelf in voor het verzekeren van je materialen. Je kan eventuele schade terugvorderen van een "aansprakelijke partij". Dat wil zeggen dat je bewijst dat "iemand" een fout heeft gemaakt waardoor schade is ontstaan.

Diefstal is (doorgaans) geen fout, maar overmacht. Een zelfstandige kan schade bij diefstal dan ook niet terugvorderen zonder fout.

In een contract kan je vermelden dat de speelplek/producent verantwoordelijk is voor elke schade (dus ook diefstal) aan je materialen. Als de andere partij daarmee akkoord gaat, dan sluit die de nodige verzekeringen af wanneer ze mogelijke schade niet zelf wil vergoeden.

3 Voertuigen

3.1 Burgerlijke aansprakelijkheid en rechtsbijstand

Voertuigen in België in het verkeer gebracht hebben wettelijk **verplicht** een verzekering "burgerlijke aansprakelijkheid". Deze contracten zijn ook door de wetgever voorgeschreven en zijn dus overal hetzelfde.

Belangrijk is wel dat werknemers die met een eigen voertuig in opdracht van hun werkgever rijden dit melden aan hun eigen BA-verzekeraar.

3.2 Omnium

Een nieuw, of relatief nieuw, voertuig kan verzekerd worden in een **omnium of gedeeltelijke omnium**.

3.3 Omnium voor dienstverplaatsingen

Een voertuig van een personeelslid kan verzekerd worden in een **omnium** gedurende de periode van een dienstverplaatsing.

4 Verplichte verzekeringen

Een organisatie moet verplicht volgende verzekeringen afsluiten:

- ✓ Een **arbeidsongevallenverzekering** voor het personeel. Daarmee zijn ook de ongevallen van en naar het werk (de arbeidsweg) verzekerd. Een ongevallenverzekering voor vrijwilligers is niet verplicht, maar wel aan te raden.
- ✓ Een **burgerlijke aansprakelijkheidsverzekering** voor vrijwilligers.
- ✓ Een **autopolis** (burgerlijke aansprakelijkheid) voor voertuigen die de organisatie bezit.
- ✓ Publiek toegankelijke gelegenheden zoals theaterhuizen en cultuurcentra moeten een **objectieve verzekering tegen brand en ontploffingen** afsluiten. Deze verzekering dekt de aansprakelijkheid van de uitbater, zelfs al maakt die geen enkele fout.
- ✓ Zoals bepaald in artikel 17 van de cao Podiumkunsten en Muziek (PC 304) moet de werkgever een polis '**alle risico's**' tegen diefstal met inbraak, brand en ongevallen afsluiten voor materiaal dat aan de werknemer ter beschikking gesteld wordt voor beroepsdoeleinden.

5 Niet-verplichte verzekeringen

Niet verplicht, maar zeker aan te raden:

- ✓ Een **burgerlijke aansprakelijkheidsverzekering**. Die verzekert de aansprakelijkheid van de organisatie, de medewerkers en de bestuurders tegenover derden. Personeel tewerkgesteld via een uitzendkantoor is wel verzekerd voor arbeidsongevallen (via het uitzendkantoor), maar niet voor burgerlijke aansprakelijkheid. Hoewel dat niet verplicht is, is het ook aangewezen om dit personeel op te nemen in de burgerlijke aansprakelijkheidsverzekering van de organisatie.
- ✓ Een **aansprakelijkheidsverzekering voor bestuurders** van een organisatie voor het geval die worden vervolgd voor een inbreuk op de sociale, fiscale, administratieve of milieuwetgeving.
- ✓ Een brandverzekering voor gebouw en inboedel, eventueel aangevuld met een diefstalverzekering. Zeker ook te overwegen voor opslaglocaties van decor en materiaal.

Te overwegen afhankelijk van het risico en de voorwaarden:

- ✓ Een polis alle risico's elektronica voor pc's, laptops, kopieermachine, enz.;
- ✓ Een aanvullende verzekering eigen schade voor voertuigen (omniumverzekering);
- ✓ Een verzekering voor de organisatie van tijdelijke manifestaties, tentoonstellingen, optredens en voorstellingen.

Bijkomende verzekeringen die een bijkomend voordeel kunnen zijn voor werknemers:

- ✓ Een persoonlijke ongevallenverzekering 24/24;

- ✓ Een hospitalisatieverzekering;
- ✓ Een aanvulling (o.a. gewaarborgd inkomen en overlijdensdekking) op de sectoraal afgesloten groepsverzekering.

Meer informatie

Voor meer informatie over verzekeringen binnen de culturele sector kan je terecht bij:

- ✓ Cultuurloket: [Verzekeringen](#)